

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχος λεπτὰ 25
Εἰδοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπὴν.

Ὁ Συναγής

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . . Δραχ. Ν 14.
Πληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν

Τὸ παρ' ἡμῶν ἐκπαιδευτικὸν σύστημα.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε ἀριθ. 711.)

Ἐν τούτοις μέχρι οὐ μεταβληθῆ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα, μέχρι οὐ πραγματοποιηθῶσιν αἱ ἀνωτέρω ἰδέαι, ἢ παρ' ἡμῶν μέση ἐκπαίδευσις, ὅα εὐρίσκειται εἰς ἅπαν καὶ ἤδη διατελεῖ κατάστασιν, καὶ δὲν θὰ παραγγῆ ἢ ἀμάθια καὶ ψευδοπαιδείαν.

Ταυταῦτην λοιπὸν μέσην ἐκπαίδευσιν, ὅταν προηγουμένως περιεγράψαμεν, ψευδῆ τοῦτέστι καὶ εἰκονικὴν, λαβόντες οἱ μαθηταί, καὶ οὕτω πῶς κατηχημένοι ἐγκυκλοπαιδικῶς, τιδὲς μὲν ἐξ αὐτῶν ἀπεροῦνται εἰς βιοποριστικὸν τι ἐπάγγελμα, οἱ πλείστοι δ' αὐτῶν, φιλοδοξοῦντες μᾶλλον ἢ σκεπτόμενοι, μεταβαίνουσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅπως ἐκεῖ λάθωσι τὸν τίτλον τοῦ φοιτητοῦ, σπουδάσωσι τὰς ἐπιστήμας καὶ γίνωσι δικηγόροι, ἰατροί, φαρμακοποιοί, φιλόλογοι καὶ ἐπομένως καθηγηταί, κτλ.

Ἄς ἐξετάσωμεν λοιπὸν ἤδη τὴν ἀνωτέραν ταύτην ἐκπαίδευσιν. Ἄς παρακολουθήσωμεν τοὺς κυρίους τοῦτου φοιτητάς, καὶ θὰ μάθωμεν πῶς ἐν Ἀθήναις εἰσίοι καὶ τί ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ σπουδάζουσιν.

Ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν, ὅτι βάσις τῆς ἀθλιότητος καὶ ἐν ταῖς πανεπιστημιακαῖς σπουδαῖς εἶναι τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ἐν τῷ πανεπιστημιακῷ προγράμματι ἀναγράφεται, ὅτι ὁ δεῖνα καθηγητὴς διδάσκει ἀπὸ τῆς δεῖνα ὥρας μέχρι τῆς δεῖνα τὸ δεῖνα μάθημα, ὁ δεῖνα ὑφηγητὴς διδάσκει τὸ δεῖνα κτλ. δὲν ἀναφέρει δὲ ποσῶς διὰ ποίου ἔτους φοιτητὰς εἶναι ἕκαστον μάθημα. διὰ τὴν μὴ κοινὰς τοὺς ἀναγνώστιας, ἐκθέτοντες τὰ μαθήματα καὶ τὸ σύστημα τῆς διδασκαλίας ἐν ἀπάσαις ταῖς Σχολαῖς τοῦ Πανεπιστημίου, θέλωμεν περιορισθῆ εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν, τὴν Νομικὴν, ἥτις ἔχει καὶ τοὺς πολυπληθεστέρους φοιτητάς, ἐκ ταύτης δὲ καταφαίνεται τὸ ὅλον σύστημα τῆς πανεπιστημιακῆς ἐκπαίδευσως.

Ὁ φοιτητὴς τῆς Νομικῆς, ἐλεύθερος ἤδη ὢν, θὰ σπουδάσῃ ἐλευθέρως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Ἀναγινώσκει τὸ πρόγραμμα, βλέπει σωρεῖαν μαθημάτων, δὲν γνωρίζει καὶ αὐτὸς ποῖα ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ ἀκροασθῆ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, ποῖα κατὰ τὸ δεύτερον, ποῖα κατὰ τὸ τρίτον καὶ ποῖα κατὰ τὸ τέταρτον. Ἐν ἀπορίᾳ δ' εὐρισκόμενος εἰσέρχεται τυχαίως εἰς τὴν Σχολὴν. Διδάσκει ὁ καθηγητὴς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου τὸ κληρονομικὸν δικαίον. Ὁ φοιτητὴς νομίζει, ὅτι πρόκειται περὶ κινεζικῆς γλώσσης, ὅτι διδάσκονται τὰ κινεζικὰ· παρατηρεῖ δεξιᾶ, παρατηρεῖ ἀριστερᾶ, δὲν ἐννοεῖ τίποτε· βλέπει καὶ τοὺς ἄλλους φοιτητάς καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐννοήσῃ, ἐὰν καὶ οὗτοι γνωρίζωσι τὰ κινεζικὰ· ἐνῶ δὲ ἐκεῖνοι μηχανικῶς ἀκροῶνται τοῦ μαθήματος, οὗτος πλανᾶται εἰς σκέψεις καὶ εὐρίσκειται ἐν ἀπορίᾳ· οὕτω δὲ λήγει ἡ παράδοσις. Ὁ κύριος Καθηγητὴς ἐδίδαξεν, οἱ κύριοι φοιτηταὶ ἐδιδάχθησαν! Ἡ ἐπιστήμη προοδεύει! Μετὰ τὴν παράδοσιν ὁ φοιτητὴς μας ἐκκινεῖ διὰ τὸ καφενεῖον, ἔπειτα διὰ τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ ἐκ νέου εἰς τὸ καφενεῖον, ὅπου κατατρίβει ὥρας ὀκτωκλήρους,

καὶ ἔπειτα εἰς διασκεδασίαν τινα, διὰ τὴν διασκέδασην ὁ νοῦς του, ὅστις ἐκούρασθη ἐκ τῆς διδασκαλίας ἐκείνης τοῦ κυρίου καθηγητοῦ, ὃν ἀρχίζει νὰ θεωρῆ ὡς ἄλλας φύσεις ὃν μὲ τὴν παράδοξον ἐκείνην διδασκαλίαν του, μὲ τὴν κινεζικὴν του ἐκείνην γλώσσαν!

Τὴν ἐπιούσαν ὁ φοιτητὴς μας σύννους καὶ μὲ ἀπόρασιν πηγαίνει εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ μετ' αὐτὴν εἰς τὴν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ δικαίου. Ὁ μὲν διδάσκει τὸ περὶ ἀ' ἐνδύχων μέσων, ὁ δὲ τὸ περὶ «Παραγγελοδόχων», ἢ τὸ περὶ «Συναλλαγματικῆς». Ὁ φοιτητὴς νομίζει, ὅτι εὐρίσκειται εἰς ἄγνωστον κόσμον, δὲν ἐννοεῖ τίποτε, δὲν γνωρίζει περὶ τίνος πρόκειται. Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἔχει καὶ οὐδὲν βιβλίον, διότι βιβλία θὰ ἀγοράσῃ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος! Ἐν τούτοις ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀπόπειραν. Πηγαίνει εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ Ποινικοῦ δικαίου, τὰ ἴδια! εἰς τὴν τοῦ Διοικητικοῦ δικαίου, τὰ ἴδια! Ἀκροᾶται ἕλωσ τῶν μαθημάτων συγχρόνως, δὲν ἐννοεῖ τίποτε, ἀπελπίζεται! Ἐκτοσε φοιτᾷ μηχανικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τακτικῶς, εἰς τὰς παραδόσεις, μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ἀναπαύσιν τὴν συνειδησίαν του καὶ διὰ τὴν διακαίολογῆ τὴν μικρὰν ἢ μεγάλην μνηστῆσαν χρηματικὴν ἀποστολὴν ἐκ μέρους τῆς πτωχῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον οἰκονομίας του. Βιβλίον δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀνοίξῃ, διότι θὰ μελετήσῃ κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὅποιου, ὡς λέγει, θὰ δώσῃ καὶ ἐξετάσῃ! Οὕτω δὲ σκεπτόμενος καὶ οὕτω διάγων, νομίζει ὅτι σπουδάζει! Οὕτω διαρρέουσι τὰ τέσσαρα ἔτη τῆς φοιτήσεως καὶ δύο ἢ τέσσαρα προσέτι μετ' αὐτῆν, ἕτινα δαπανῶνται εἰς παντὸς εἴδους διασκέδασις καὶ ἀσωτία, εἰς ὀκνηρίαν καὶ ἀθλιότητα, οἱ δὲ γονεῖς καταδοκοῦσι νὰ ἀνατείνῃ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ υἱὸς των θὰ γίνῃ ἰατρός, ἢ δικηγόρος, ἢ καθηγητὴς κτλ. ὅπως ἀναδείξῃ καὶ τὴν οἰκογενεάν του, λάθῃ δὲ ἀκολουθῶς καὶ καλὴν τινα προίκα.

Ἐξετάσωμεν ἤδη τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ πανεπιστημιακοῦ προγράμματος ἐκ μέρους τῶν κυρίων καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐκπομεν ὅποιον εἶναι τὸ πρόγραμμα, ἀναγραφῆ ὥρων καὶ μαθημάτων, καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν οὐδεμίαν τάξιν, οὐδεμίαν ὁδὸν εἰς τοὺς σπουδαστάς, πρωτοετείς, δευτεροετείς, τριτοετείς καὶ τεταρτοετείς, πολλὰκις δὲ καὶ δεκαπενταετείς, συνωθῶνται ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ καὶ ἀκροῶνται τοῦ αὐτοῦ καθηγητοῦ καὶ τοῦ αὐτοῦ μαθήματος. Φαντάσθητε τοὺς καρπούς τοιαύτης διδασκαλίας. Ὁ καθηγητὴς, συνταγματικῶς δικαίωματι, θεωρεῖ ὅλους τοὺς φοιτητάς ἴσους ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅσον δὴποτε ἔτος καὶ ἂν διατρέξῃ ἕνατος αὐτῶν. Καὶ εἶναι οὕτωι πρόντι ἴσοι ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς ἀμαθίας. Οἱ κύριοι καθηγηταὶ κατὰ τὴν ἐναρξίν ἐκάστου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἀρχίζουσι τὴν διδασκαλίαν τοῦ συστήματός των ἄλλοτε ἀπὸ τὸ μέσον, καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὸ τέλος· ἀρχίζουσι δηλ. ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἔμειναν κατὰ τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, παρατείνουσι δὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῶν ἐπὶ δύο, τρία, τέσσαρα καὶ πάντε κατὰ συνέχειαν ἔτη, καθ' ἑ-

καστον δὲ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος συνεχίζουσι τὴν παράδοσιν ἀπὸ τοῦ μέρους, ἐνθα ἔμειναν Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ἀνὰ διετίαν, τριετίαν, ἢ τετραετίαν ἀρχίζουσι ἐκ νέου, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν γίνεταί τακτικῶς κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἀλλὰ εἴτε εἰς τὴν ἀρχὴν, εἴτε εἰς τὸ μέσον, εἴτε καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἰς ἀρχίξῃ τὸ σύστημα τοῦ ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἕτερος εὐρίσκειται ἐν τῷ μέσῳ, ἢ τῷ τέλει αὐτοῦ. Ἐπομένως ὁ φοιτητὴς εὐρίσκειται ἐν διαρκεί συγχύσει καὶ ἀπορίᾳ, οὔτε ἐννοῶν, οὔτε μαθάνων τι. Εἰς τοῦτο δὲ συντρέχει λίαν καὶ ἡ ἀμέλεια αὐτοῦ, καθότι οὐδ' ὅποτε ἀνοίγει βιβλίον, ἀλλὰ περιμένει νὰ ἀνοίξῃ τὰ βιβλία κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος, ὅποτε θὰ ἀρχίσῃ καὶ νὰ μελετᾷ. Οὕτω δὲ διδάσκονται τὰ μαθήματα ἐκάστης σχολῆς, εὐρισκόμενου τοῦ φοιτητοῦ εἰς οἶον δὴποτε σημείον τῆς τροχιάς τῶν παραδόσεων ἤθελε τύχει, εἰς οἶον δὴποτε μέρος τοῦ συστήματός του ἕκαστος καθηγητὴς ἤθελεν ἀρχίσῃ, κατὰ τὴν ἐναρξίν καὶ τῶν τεσσάρων ἔτων τῆς φοιτήσεώς του, ἢ μᾶλλον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους αὐτῆς. Ἐννοεῖται ὅτι τὴν ἀκρόασιν τῶν μαθημάτων, ὃν ἡ τροχία διαρκεῖ δύο, ἢ τρία, ἔτη, δύναται ὁ φοιτητὴς νὰ ἀρχίσῃ ἀπ' ἀρχῆς τῆς τροχιάς των, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι κατορθωτὸν, πρῶτον μὲν διότι πολλάκις ὁ κύκλος τοῦ μαθήματος ἀρχίζει ἐκ νέου ἐν τῷ μέσῳ, ἢ τῷ τέλει τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, δεύτερον δὲ διότι ὁ φοιτητὴς παρ' οὐδενὸς ὁδηγεῖται πρὸς τοῦτο, ἀρχίζων δὲ ἀμέσως καὶ ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἀκρόασιν ὅλων τῶν μαθημάτων, εἰς οἶον δὴποτε σημείον καὶ ἂν εὐρίσκωνται ταῦτα, θεωρεῖ ἔπειτα ὡς μέγαν κόπον νὰ ἀκροασθῇ ἐκ νέου ἀπ' ἀρχῆς τοῦ μαθήματος, ἀφοῦ ἠεροῦσθη δὴθεν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκείνου, εἰς ὃ τυχαίως ἐγένετο ἐναρξίν τῶν παραδόσεων κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πρώτου ἔτους τῆς φοιτήσεώς του. Οὕτω δὲ οὔτε συστηματικὴ παράδοσις γίνεταί, οὔτε συστηματικὰς γνώσεις ἀποκτῶσιν οἱ φοιτηταί. Καὶ τὸ σύστημα τοῦτο ἐξακολουθεῖ καθ' ὅλα τὰ τέσσαρα ἔτη τῆς φοιτήσεως. Καὶ τοῦτο λέγεται πανεπιστημιακὴ ἐκπαίδευσις! Καὶ τοῦτο λέγεται ἐπιστημονικὴ διδασκαλία τῆς νεολογαί!

Ἐν τούτοις ὁ φοιτητὴς ἀποφασίζει νὰ μελετήσῃ. Ἐννοεῖται ὅτι, ὅταν ἀποφασίσῃ τὸ τοιοῦτο, γνωρίζει ἐκ τῆς ἐπιστήμης ὅσα ἐγνώριζε καὶ ὅταν τὸ πρῶτον ἐπῆγεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Εὐρίσκειται δὲ εἰς μεγάλην ἀπορίαν περὶ τοῦ πόθεν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τὰς μελέτας του. Ἀνοίγει τὸ ἐν βιβλίον, τὸ εὐρίσκει δύσκολον, δὲν τὸ ἐννοεῖ ποσῶς, τὸ κλείει καὶ ἀνοίγει ἕτερον, τὰ αὐτὰ! Συμβουλεύεται τοῦ συμφοιτητῆς του, ζητεῖ γνώμην ἀπὸ τοὺς φίλους του, κάμνει χιλίας σκέψεις καὶ χιλίας ἀποφάσεις καὶ ἐπὶ τέλους ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν δικαίον. Τὸ ἀναγινώσκει ἐπὶ τινα καιρὸν· τὰ μὲν ἐννοεῖ τὰ δὲ οὐχί. Ἐκφορμῶζει τὴν αὐτὴν μέθοδον εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ μαθήματα, ἐπὶ τέλους ἀπαυδᾷ, οὐχὶ δι' ὅσα ἔμαθε, ἀλλὰ δι' ὅσα δὲν κατορθῶναι νὰ μάθῃ, καὶ ἀποφασίζει νὰ δώσῃ ἐγγράφους ἐξετάσεως.

Ἀναφέρεται περὶ τούτου εἰς τὴν Πρωτανσίαν, γίνεταί δεκτός, Προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα τῆς ἐ-

νάρξεως τῶν ἐγγράφων ἐξετάσεων. Ἀρχίζει νὰ προπαρασκευάζηται, νὰ συζητῆ, νὰ καθίσταται σπουδαῖος, νὰ φαντάζεται τὸ δίπλωμα τοῦ διδάκτορος· γίνεται ἐπὶ τέλους ἕτοιμος, βλέπει τὸ μέλλον λαμπρὸν. Πηγαίνει κατὰ τὴν προδιορισθεῖσαν ἡμέραν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ προδιορισμένον δωμάτιον μετὰ δεκάδος ἢ εἰκοσάδος ἄλλων συμφοιτητῶν ὑποψηφίων, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ δλοκλήρους τόμους τῶν συγγραμμάτων τῶν καθηγητῶν, ὅπερ ἀπαγορεύεται. Ὁ κλητὴρ τοῦ Πανεπιστημίου διανέμει εἰς τοὺς κυρίους ὑποψηφίους τὰ σταλέντα ὑπὸ τῶν καθηγητῶν ζητήματα, οἱ ὑποψήφιοι λαμβάνουσιν αὐτὰ· τὰ παρατηροῦσιν, εὐρίσκονται ἐν ἀπορίᾳ περὶ τῆς λύσεως, συνεννοοῦνται, συσκέπτονται, συζητοῦσι, φιλονεικοῦσι, καὶ ἐπὶ τέλους ἀνοίγουσι τὰ βιβλία, προσπαθοῦντες νὰ εὕρωσι τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων. Ἐννοεῖται ὅτι, μὴ ἐννοοῦντες τὸ ζήτημα, δὲν δύνανται νὰ δώσωσιν ὀρθὴν λύσιν, πολλάκις μάλιστα ἀπαντῶσιν ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου, διότι, καίτοι ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ βιβλία, δὲν γνωρίζουσι ποῦ πρέπει νὰ ζητήσωσι τὴν λύσιν ἐκάστου ζητήματος. Ἐπὶ τέλους ἀντιγράφουσι μέρη τινὰ ἐκ τοῦ βιβλίου καὶ τὰ δίδουσι ἀκολούθως εἰς τὸν κλητῆρα, διὰ τὰ φέρη οὗτος εἰς τοὺς καθηγητάς. Οἱ κύριοι καθηγηταὶ οὔτε τὰ ἀποσφραγίζουσι πολλάκις. Μετὰ τὰς ἐγγράφους ταύτας ἐξετάσεις, συντάσσεται ὑπὸ τοῦ γραφείου τοῦ Πανεπιστημίου ἡ κατάλογος τῶν ὑποψηφίων διδασκόντων, διὰ τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις, καὶ μετὰ τινὰ καιρὸν, πολλάκις δὲ καὶ μετὰ ἑτὴ δλοκλήρη, καὶ κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ καταλόγου, παρουσιάζονται ἀνὰ δύο ἐνώπιον τῶν κυρίων καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ δώσωσι τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις.

Αἱ ἐξετάσεις γίνονται ὅπως ὅλα τὰ ἐν Ἑλλάδι. Ἡ ἱερότης τῆς ἐπιστήμης οὐδόλως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐξετάσεων δὲν ἐξαρτᾶται τὸσον ἀπὸ τὰς γνώσεις καὶ τὸν νοῦν τοῦ ἐξεταζομένου, ὅσον ἀπὸ τοῦ φίλου καὶ τὰ μέσα, ἅτινα οὗτος διαθέτει· παρὰ τοῖς κυρίως καθηγηταῖς. Κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἐξετάσεων διὰ τοὺς ἔχοντας φίλους καὶ μέσα ἀποστέλλονται εἰς τοὺς κυρίους καθηγητάς ἐπιστολαί, γίνονται πρὸς αὐτοὺς παρακλήσεις, δίδονται ὑποσχέσεις, κινεῖται τὸ πᾶν, καὶ κατόπιν τούτων προσέρχεται ὁ συστηθεὶς νὰ ἐξετασθῆ. Πολλάκις οὗτος δὲν λέγει οὔτε λέξιν ὀρθήν, οὔτε μίαν καὶ ἰδέαν ἐπιστημονικὴν. Ἐντούτοις μετὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ γίνεται διδάκτωρ· αἱ δὲ ἐφημερίδες σπεύδουσι νὰ ἀναγγείλωσι τοῦτο, προσθέτουσαι μάλιστα, ὅτι ἔγινε τοιοῦτος μετὰ πολλῶν ἐπαίνων, ὅπερ ψευδέστατον πάντοτε, τοῦλάχιστον διὰ τὴν Νομικὴν σχολὴν, καθότι οἱ καθηγηταὶ ἀποχωροῦσιν ἀμέσως μετὰ τὰς ἐξετάσεις, οἷον δῆποτε καθ' ἑαυτὸν, ἔστω καὶ ἀβρίσταν, καὶ ἂν δώσωσιν εἰς τὸν ἐξετασθέντα, ὁ δὲ κλητὴρ τοῦ Πανεπιστημίου ἀναγγέλλει τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τὸν βαθμὸν, ὃν ἔλαβεν ὁ ἐξετασθεὶς.

Ἐὰν δὲ ὁ ἐξετασθεὶς ᾖ ἀπροστάτευτος καὶ δὲν συστηθῆ ἰδιαίτερος εἰς τοὺς κυρίους καθηγητάς, ἢ, διότι στηρίζεται εἰς τὰς μελέτας του, δὲν καταδέχεται νὰ ζητήσῃ τοιαύτας συστάσεις παρὰ τοῖς κυρίως καθηγηταῖς, τότε οὔτοι ἀναπτύσσουσιν ὅλον τὸν ζῆλον καὶ ὅλην τὴν ἀσπιρότητα αὐτῶν, ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν ὁ ἐξεταζόμενος νὰ γνωρίῃ περισσότερα καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, καὶ προσπαθοῦσι νὰ φέρωσιν εἰς ἀπορίαν τὸν ἐξεταζόμενον, διὰ νὰ δείξωσιν, ὅτι ἐννοοῦσι τάχα τὸ καθῆκόν των! Τότε, ἐὰν μὲν ὁ ἐξεταζόμενος ᾖ καὶ τις ἐκ τῶν λίαν σθεναρῶν κατὰ τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις, γενόμενος τοιοῦτος διὰ πολλῆς μελέτης καὶ πολλῶν διανοητικῶν κόπων, κατορθῶ νὰ γίνῃ δικαίως διδάκτωρ, ἐὰν δὲ μὴ τῆς ὀλίγου τι ὑποδεέστερος, τότε γίνεται προλύτης, ἢ καὶ ἀπορρίπτεται. Αὕτη εἶναι ἡ δικαιοσύνη τῶν Καθηγητῶν τοῦ δικαίου, καθότι περὶ τῆς Νομικῆς σχολῆς κυρίως ὁ λόγος.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἰκανότητος τῶν πλείστων ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀναγορευομένων διδασκόντων. Τί δὲ νὰ εἰπώμεν περὶ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἰκανότητος τινῶν ἐκ τῶν κυρίων καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ μάλιστα περὶ τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη διορισθέντων; Οἱ κύριοι οὗτοι, ἀντὶ ἐπιστημονικῆς ἰκανότητος, ἔχουσι πολιτικὴν ὑποστήριξιν, ἀντὶ τίτλων τῆς ἐπιστήμης, ἔχουσι φίλους. Ἡ πολιτικὴ, ἥτις τὰ πάντα ἐν Ἑλλάδι διέφθειρε καὶ τὰ πάντα ἐνόθευσε, δὲν ἐσεβάσθη οὐδὲ τὸ ἱερόν των Μουσῶν τέμενος, εἰσήγαγε δὲ τοὺς ἀμαθεστάτους τούτους εἰς αὐτὸ, διὰ νὰ διδάξωσι δῆθεν ὅσα καὶ αὐτοὶ ἀγνοοῦσι. Ναί, τὰ ἀγνοοῦσι! Διότι, ἐὰν δὲν μεταφράσωσιν, ἢ ἐὰν δὲν προστρέξωσιν εἰς μεταφράσεις, δὲν γνωρίζουσιν ἀφ' ἑαυτῶν οὐδὲ λέξιν ἐξ ὧν διδάσκουσιν εἰς τοὺς φοιτητάς, ἢ δὲ διδασκαλία των γίνεται πάντοτε μηχανικῶς. Ἐὰν δὲν ἔχωσι μεθ' ἑαυτῶν τὰς μεταφράσεις των, δὲν γνωρίζουσι νὰ διδάξωσι τίποτε. Οὕτω τὸ Πανεπιστήμιον κατήντησε πρυτανεῖον τῶν ἀμαθῶν καὶ ἀσυνειδήτων, αἱ δὲ πανεπιστημιακαὶ ἑδραὶ πρό τινος ἐγένοντο ἀντικείμενον πολιτικῆς κερδοσκοπίας. Ὁ ἔχων μείζονας πολιτικὰς ὑποστηρίξεις παρὰ τὴν κυβερνήσει, ἢ ὁ προσενηγὼν περισσότερον θυμιάμα κολακείας, εἴτε διὰ τῆς δημοσιογραφίας, εἴτε δι' ἄλλου οἰουδήποτε μέτου, πρὸς τὴν κυβερνήσειν, οὗτος διορίζεται καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Οὕτω δὲ τὸ Πανεπιστήμιον παρέχει στάδιον ἀγυρτίας καὶ ψευδοπειδείας διὰ τινὰς τῶν κυρίων καθηγητῶν αὐτοῦ, ἐκ τῶν νεωτέρων πάντοτε, οἵτινες καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, δὲν θὰ ἐθωροῦντο ἱκανοὶ νὰ διορισθῶσιν οὔτε κλητῆρες αὐτοῦ.

Ἐπιστήμονες δὲ ἀληθεῖς, συναισθανόμενοι τὴν ἀξίαν των καὶ ὑπερήφανοι καθ' ἑαυτοὺς, μὴ καταδεχόμενοι δὲ οὔτε νὰ κολακεύωσιν, οὔτε νὰ παρακαλέσωσιν, οὔτε εἰς τὴν πολιτικὴν νὰ προστρέξωσιν, οὔτε δι' ἀγυρτίας νὰ ἐπιδειχθῶσι, διατέλουσιν ἐντελῶς ἀγνωστοὶ εἰς τὰς ἐκάστοτε κυβερνήσεις, αἵτινες ὄχι καθηγητάς τοῦ Πανεπιστημίου δὲν τοῦδιορίζουσιν, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς μικρὰν τινα θέσιν θὰ τοὺς θιῶν, ἐὰν οὗτοι εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσωσι τοιαύτην. Αἱ ἐν Ἑλλάδι κυβερνήσεις οὐδέποτε ἐπεδίωξαν τὴν ἰκανότητα, ἀλλὰ τὴν ἀγυρτίαν, καὶ τοῦτο πρὸς ὑποστήριξιν των ἐν τῇ πλυποθήτῳ ἔξουσίᾳ, καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν θυμιάματος ἐκ μέρους τῶν ἀμαθῶν καὶ ἀγραμμάτων, τῶν μὴ αἰσχυνομένων νὰ φέρωσι τὸν τίτλον τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ νὰ λαμβάνωσι κατὰ μῆνα τὸν μισθὸν, ἐπιδιώκοντες διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ σπουδαίαν τιμὰ προίκα!

Ταῦτα εἰσὶ τὰ αἷτια τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἀθλιότητος, τούτων δὲ τὴν διόρθωσιν πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ πᾶσα κυβερνήσει, καὶ οὐχὶ τὴν καθιέρωσιν διδασκόντων, ὡς ἀξιοῦσι τινες, νομίζοντες ὅτι τὰ διδάκτρα θὰ φέρωσι τὸν χρυσὸν αἰῶνα τῆς ἐπιστήμης. Δὲν χροιάζονται διδάκτρα, ἀλλὰ καθηγηταὶ, ἀξιοὶ τῆς ὑψηλῆς καὶ σπουδαίας ταύτης θέσεως, καθηγηταὶ ὅποιοι ἦσαν, καὶ εἶναι τινες εἰσέτι, οἱ παλαιοὶ ἐκείνοι καθηγηταὶ, οἱ ἐκπροσωποῦντες τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἀρετήν. Πρὸ πάντων δὲ ἀπαιτεῖται κανονισμὸς τῶν παραδόσεων καὶ τακτοποιήσεις τῆς διδασκαλίας ἐν γένει, διὰ νὰ γνωρίξῃ ὁ σπουδαστὴς τί καὶ πῶς πρέπει νὰ σπουδάσῃ. Διότι ἤδη μόνον οἱ ἔχοντες ἰσχυρὰν θέλησιν καὶ ὑπεράνθρωπον ἐπιμέλειαν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ φοιτήσεώς των κατορθοῦσι νὰ μανθάνωσι καλῶς τὴν ἐπιστήμην των, οἱ δὲ λοιποὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μένουσιν ἀμαθεῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἔχομεν πληθὺν τοιούτων. Φαντάσθητε λοιπὸν ὅποιον σεβασμὸν πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ ἡ κοινὴ πρὸς αὐτοὺς.

Ἐπὶ τοιοῦτο σύστημα διδασκαλίας, ὑπὸ τοιαύτην ἀθλίαν ἐν γένει ἐκπαίδευσιν εἶναι παράδοξον πῶς ἐν τῇ κοινῇ ὑπερπλέονσεν ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀνηθικότης; Ποίους καρποὺς δύναται τις λογικῶς νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ σύστημα, ὅπερ ἀπ' ἀρ-

χῆς μέχρι τέλους δὲν παριστᾷ ἢ τὴν εἰκόνα τοῦ ψεύδους, τῆς ἀγυρτίας, τῆς μωρίας, τῆς ψευδοπειδείας, τῆς σχολαστικότητος καὶ τῆς ψευδοπαιδείας;

Ἐν Ἑλλάδι, τῇ ἀρχαίᾳ ταύτῃ ἐστὶ τῶν γραμμάτων, ἐγκαθιδρύσαμεν τὴν ἑδρὰν τῆς ψευδοπαιδείας ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ λαμπρότητι! Διὰ τοῦτο δὲν ἔχομεν ἢ δοκισοφόρους, οἰηματαίς, ἐγωιστάς, ἀμαθεῖς πωλοῦντας παιδείαν καὶ ἀγραμμάτους πωλοῦντας μάθασιν καὶ γνώσιν, ἤτοι θρασεῖς ἀγύρτας καὶ ἀναιδεῖς γραμματοκαπήλους.

Ἐν Ἑλλάδι ἔχομεν ἀνάγκην σπουδαίου καὶ ἀληθοῦς ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, πραγματικῆς μαθήσεως καὶ ἀληθοῦς παιδείας, ἔχομεν ἀνάγκην σπουδαίας καὶ καρποφόρου διδασκαλίας, ἔχομεν ἀνάγκην πεπαιδευμένων καὶ ἐναρέτων καθηγητῶν, ἔχομεν ἀνάγκην ἀληθοῦς μορφώσεως τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας τῆς σπουδαζούσης νεότητος. Πρέπει ἐπομένως ἅπαντες νὰ ἐργασθῶμεν μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς θεράπειαν τῆς ἀνάγκης ταύτης, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐξορισθῆ μὲν ἡ ψευδοπαιδεία, νὰ ἐγκαθιδρυθῇ δ' ἡ ἀληθὴς παιδεία, ἢ οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον, καὶ νὰ καθιερωθῇ ἡ ἐπιστήμη. Μόνον διὰ τῆς πραγματικῆς θεραπείας τῆς ἀνάγκης ταύτης δύναμεθα νὰ ἐλπίσωμεν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν καὶ πρόοδον. Ἡ ἀληθὴς ἐκπαίδευσις λαοῦ τινος ἀποτελεῖ τὴν βάση τῆς εὐημερίας του, εἶναι τὸ θεμέλιον τοῦ μέλλοντός του, εἶναι ἡ κρηπίς τῶν ἐλπίδων του. Ἡ διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ μόρφωσις λαοῦ τινος εὐρίσκεται πάντοτε ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ εὐημερίαν καὶ πρόοδον. Τὸ δὲ ἡμέτερον ἔθνος ὀφείλει πρὸ πάντων νὰ καταγίῃ εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, διότι δι' αὐτῆς θέλει κατορθώσῃ νὰ κατασταθῆ ἀξίον τῆς ἱστορίας του καὶ νὰ θέσῃ πραγματικὰ θεμέλια ἀληθοῦς ἐθνικῆς προόδου. Ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ ἐλευθερία θάλλουσι καὶ προοδεύουσιν ἐκεῖ ὅπου στηρίζονται ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς παιδείας τοῦ ἔθνους, ἥτις εἶναι ἡ ἀρχὴ πάσης ἐθνικῆς προόδου καὶ πάσης ἐθνικῆς δόξης.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΓΡΙΜΑΝΗΣ

Διδάκτωρ τοῦ δικαίου καὶ δικηγόρος

Κατ' αὐτὰς ἐκυκλοφόρησεν ἐνταῦθα ἑτυπον παράρτημα τοῦ «Ἐμπορικοῦ Παρατηρητοῦ» μὴ φέρον μὲν ὑπογραφήν τινὰ, οὐχ' ἦτιον ἐπαρκῶς μαρτυροῦν περὶ τῆς καταγωγῆς του καὶ τοῦ συγγραφέως αὐτοῦ. Διὰ τοῦ παραρτήματος ἐκείνου δίδεται ἀπάντησις εἰς ἄρθρον τι ἄλλης ἐφημερίδος ἐκδιδομένης ἐνταῦθα τῆς «Σάλπιγγος», πραγματευόμενον δὲ περὶ τῶν δημοτικῶν ἡμῶν πραγμάτων καὶ περὶ τῶν μέσων τῆς ἀνορθώσεως των. Τὰ ὑπὸ τῆς συναδέλφου «Σάλπιγγος» πρωταθέντα πρὸς ἄρσιν τῆς δημοτικῆς κακῆς καταστάσεως φαίνεται ὅτι ἀπήρσαν λίαν τῷ διὰ παραρτήματα ἀπαντήσασιν πολιτευτῇ, ὅστις, καθ' ἡμᾶς, πολλοὺς ἔκαμε θόρυβον ἀνευ ἀποχρώσεως αἰτίας, καὶ δι' αὐτοῦ ἔδειξε μὲν ἴσως τὰς φιλονόμους καὶ χρηστάς αὐτοῦ πολιτικὰς ἀρχὰς, ἀλλὰ συνάμα καὶ κάποιαν ὑπερβολὴν περὶ τινὰς ἀξιώσεις του, αἱ ἡ κοινὴ συνείδησις δὲν φαίνεται διατεθειμένη ν' ἀναγνωρίσῃ.

Ἡ «Σάλπιγγος» ἐν τῷ δικαίωματι αὐτῆς ἐκρίνε τὰ δημοτικὰ ἡμῶν πράγματα ὡς ἐνόμιζεν ὀρθώτερον, ἀπετάθη δὲ καὶ πρὸς τοὺς παρ' ἡμῶν πολιτευτάς καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς ἀρωγούς εἰς κατὰ λυσιν τοῦ σφάλλλοντος δημοτικοῦ συστήματος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο μαρτυρεῖ μόνον περὶ τῆς ἐκτιμῆσεώς της πρὸς τοὺς ἡμετέρους πολιτικούς· εἰς τὸ πρῶτον ἡ Συνάδελφος ἔχει ἡμῶν ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς τὴν πλειοψηφίαν τοῦ τόπου. Καὶ μέχρι τούτου δὲν βλέπομεν εἰς τί ἐπταίσειν ἡ Συνάδελφος ἢ ἐπιτιμηθῆ παρὰ τῶν πολιτευτῶν.

Ἄλλ' ἡ «Σάλπιγγος» προτείνει, λέγουσι, κακοὴ ἢ συναλλαγὴν. Καὶ τοῦτο ἂν ἦν ἀλλοίως δὲ

δυνάμει να έννοήσωμεν πώς η πρότασις τής έφημερίδος ταύτης ελογίσθη ως έκφερομένη εκ στόματος τής Κυβερνήσεως, ή ως είσραγομένη εκ συμπολίτου, ούδόλως ένεχομένου εις τά γραφόμενα και έπιτιμάται και εκείνη και ούτος άδίκως. 'Η ασάλπιγξ, ως γνωρίζουσιν όλοι οι άναγιώσκοντες αυτήν, δέν άνήκει εις την χορείαν των Κυβερνητικών οργάνων και ούδαμώς δύναται να υποτεθή ότι διερμηνεύει τās ιδέας του 'Υπουργείου, ίνα εις τό πρόσωπον αυτής έπιτημηθῆ ή Κυβέρνησις επί προτάσει κακοήθους, συναλλαγής άφ' έτέρου τά πρόσωπα άτινα κατονομάζει ή άπάντησις έδικαιούντο να μη άναμιχθώσιν εις την συζήτησιν, άφ' ού ούδεμίαν υπέχουσιν ευθύνην επί τοις γραφομένοις περι αυτών έν έφημερίδι άς δέν συντάσσουσιν, ούδ' έχουσιν όργανα εις έκφρασιν των ιδεών των.

'Αλ' ή ασάλπιγξ υποδεικνύει, ως μέλλοντα δήμαρχον τόν κ. Π. Θεοφύλου. Τίνος δικαιώματα διά τής προτάσεώς της ταύτης παρεβίασεν; Εάν επί του προκειμένου εδύνατό τις να παραπονεθῆ εύλόγως, ούτος θά ήτο ο νυν κ. Δήμαρχος ούτινος την κληρονομίαν διανέμονται ένθ' έτι ζήσιν οι λοιποι, όποιος θλίψεις και άν έχωσι, νομίζομεν ότι δείκνυνται όλίγον απαιτητικοί μη άνεχόμενοι να γίνη λόγος περι άλλων έν τη διαδοχῆ τής Δημοτικῆς άρχῆς. Ποιός είναι τόσον μεγάλος εις τόν τόπον μας όστις θέλει ν' αποκλείσῃ και αυτήν την σκέψιν περι των μελλόντων εκ τής δημοσιογραφίας ή των πολιτών; 'Όταν έλθῃ τό πλήρωμα του χρόνου και ο κ. Θεοφύλου και άλλοι θά προταθώσι και κακώς υπολογίζουσιν οι επί τής αποκλειστικότητος επαναπαυόμενοι. 'Ο τόπος δέν απεικέρυξεν άκόμη τό λογικόν του, ούδ' έτέθη υπό υπαγόρευσιν τά τελευταία μάλιστα έτη έδειξαν ότι νέας ανοίγωσιν οδούς εις την κοινήν συνείδησιν τά παθήματα του τόπου.

Λυπούμεθα ότι ο γράψας την προς την ασάλπιγξ άπάντησιν εξέθεσεν τās επί του Δημοτικού ζητήματος ιδέας του λίαν επίζημίαις αυτώ, λυπούμεθα δέ πλείοτερον ότι δέν άνέχεται ούδέ λόγος εάν να γίνη περι άλλων, όπερ μαρτυρεί μόνον περι τής jalousie de metier ήτις κατέχει την ψυχήν του.

Τά αίρετά αίιώματα ούδενός είναι κτήμα αποκλειστικόν και οι ως τοιαύτα διεκδικούντες αυτά ελέγχονται έπιλήσμονες τής άσταθείας τής καθολικής ψηρηφορίας και όλίγον εύσεβείς προς την κοινήν συνείδησιν.

'Όσα γράφει ή άπάντησις περι τής ευθύνης ήτις θαρύνει τούς μη συνταχθέντας κατά την τελευταίαν δημοτικήν έκλογήν προς τόν υποψήφιον τής αντιπολιτεύσεως εισίν αντιπολιτικά και ως τοιαύτα διαφεύγουσι τόν έλεγχον. 'Επειδή έν τούτοις και ήμεεις είμεθα εκ των μη συνταχθέντων τότε τῷ υποψηφίῳ τής 'Αντιπολιτεύσεως, και τούτου δέ ούδεμίαν αισθόμεθα τύψιν συνειδήτος, είμεθα διατεθειμένοι να συζητήσωμεν τό ζήτημα, επί τίνι θαρύνει ή ευθύνη εκείνη, εάν προκληθώμεν!

ΔΙΑΦΟΡΑ

'Ο ήμετερος κ. Δήμαρχος καθήρτισεν τόν προϋπολογισμόν του δήμου του επομένου έτους και έχει έτοιμον προς υποβολήν προς τό δημοτικόν συμβούλιον. Και έν τῷ προϋπολογισμῷ του έτους τούτου, ο κ. Δήμαρχος αναγράφει πόρον εκ δαυείου πέντε εκατομ. δραχμών προς άνανέωσιν των δημοτικών χρεών και προς συντέλεσιν δημοτικών έργων: ούχ' ήτιον άμετάβλητοι διατελοσιν αι περι δαυείου δημοτικού ιδέαι των κ.κ. Συμβούλων.

— Νέαι λυπηραί σκηναί έλαβον χώραν κατά την συνεδρίασιν τής προχθές Τετάρτης έν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ μεταξύ του κ. Δημάρχου και δημοτικού τινός συμβούλου, συνεπέξ των όποιων ή συνεδρίασις διελύθη άποτόμως.

— Μετ' άνυπομονησίας άναμένεται ή έναρξις των συνεδριάσεων των νομαρχιακών συμβουλιών, ίνα ίδωμεν ποία έχέγγυα άποτελεσματικῆς εργασίας θέλousi παρουσιάσει τά νέα δι' ήμās σωματεία ταύτα. 'Υποψήφιοι πρόεδροι του Συμβουλίου του ήμετέρου νομού προβάλλονται οι κ.κ. Νικόλ. Πάνου, Θεμ. Δαραλέξης, Στεφανίουλας και Εύς. Γερακάκης.

— 'Από τής παρελθ. Δευτέρας ο άρτος σπινίζει έν τη άγορά ήμών, διότι οι ένταυθα άρτοποιοί ίσχυρίζομενοι ότι ή κατ' άστυνομικήν διάταξιν έρισθείσα τιμή αυτου εις λεπτά 34 του τής δευτέρας ποιότητος και λεπτά 40 του τής πρώτης είναι άσύμφορος αυτοίς, κατασκευασαν και εξέθεστο εις πώλησιν όλίγον έκαστος ποσόν, άνεπαρκές δέ διά τās ανάγκας τής πόλεως. Ούτω μεγάλη παρετηρήθη συγκίνσις έν τη πόλει εκ τής έλλείψεως ταύτης του άρτου, και τις έπεκράτησεν άμηνανία, εκ τής αυτης αίτίας, εις τόν κινούμενον πλινθισμόν και την εργατικήν ίδια τάξιν ήτις κατά την εποχήν ταύτην είναι ένταυθα πολυπληθής. Τό ζήτημα τής άστυνομικής διατιμήσεως του άρτου συνεχώς άνακινείται παρ' ήμίν και συνεχώς συγκινεί τό κοινόν ένταυθα, χωρίς να λυθῆ ποτέ κατά τό δρθόν και τό δίκαιον: τό ζήτημα δέ είναι τοιαύτης ευκισθήτου φύσεως, όσε έπιδέχεται παντοίας παραπλανήσεις και άποβαίνει σκάνδαλον δυνάμενον να έξῃ οδονηράς συνεπειας. Τό κοινόν νομίζει πάντοτε ότι έν τη τιμή του άρτου ληστεύεται υπό των άρτοποιών αι άστυνομίαι ποτέ μὲν εκ των διατιμήσεων άρύνονται παράνομα όφέλη, ότε δέ δημοτικότητα παρὰ τῷ πλήθει οι άρτοποιοί ότε μὲν φορολογούνται υπό άνωνόμων φορολόγων, ότε δέ καταθλίβονται διά τής άπειρίας των άστυνόμων ή τής έφεσέως των να εύρεστήσωσι τό πλήθος πάντοτε δέ έγκυμονει κινδύνους διά την δημοσίαν τάξιν και άδικίας διά τε τούς άρτοποιούς και τούς καταναλωτάς. 'Ός τοιοῦτον οθεν τό ζήτημα δέν δύναται να τεθῆ έν δευτέρα μοίρα. 'Αλλά τίς θά τό λύσῃ παρ' ήμίν, ταχέως, έφ' όσον πρόκειται περι του άρτου, τής πρωτίστης ανάγκης του ανθρώπου; Αί άστυνομίαι έδείχθησαν άνίσχυροι πάντοτε, ή ναγκάσθησαν δέ πάντοτε να υποχωρήσωσιν εις τās αξιώσεις των άρτοποιών, αιτινες πολλάνκι δέν είναι άδάσιμοι και άδικοι. 'Εάν είχον αι άστυνομίαι τά μέσα να υποκαταστήσωσι τούς άρτοποιούς έν τη παραγωγή του άρτου, έστω και διά των ύπαρχόντων άρτοποιείων, ή οι άρτοποιοί θά παρητούντο των υπερβολικών αξιώσεών των, ή ήθελε προκύψει τό δίκαιόν των και ήθελε άναγνωρισθῆ. 'Αλλά τοῦτο δέν δύναται να πράξωσιν αι 'Αστυνομίαι. 'Ας άφῃθῃ οθεν ο έλεύθερος συναγωνισμός να κανονίξῃ έκάστοτε την τιμήν του άρτου, ως κανονίζει και άλλα άντικείμενα πρώτης ανάγκης, άνευ διατιμήσεων. Τό σύστημα των διατιμήσεων επαλαιώθη πλέον, ούδ' άποβαίνει πάντοτε ή έέργεια αυτου εύεργετική προς τούς υπέρ ων έγένετο. Είς ήμās ίδίως τό σύστημα των διατιμήσεων του άρτου δέν δύναται να έχῃ ποτέ δρθήν εφαρμογήν και εύάρεστα άποτελέσματα, έφ' όσον δέν υπόκεινται εις διατιμήσιν και τά άλευρα, ταύτα δέ κατά τό πλείστον εύρννται εις χείρας άλλων μη άρτοποιών. Ποίαν εφαρμογήν δύναται να έχῃ διατιμήσις του άρτου, έφ' όσον ο άλευροπώλης δύναται να πωλῆ όσον θέλει τό άλευρον, ο δέ άρτοποιός όφείλει να υποκύψῃ εις τόν νόμον του; 'Ημεεις εκ παλαιού παρακολουθούντες τό σύστημα των διατιμήσεων έπεισθημεν ότι ούδέν άλλο άποτέλεσμα δύναται να έχῃ τοῦτο, ειμή θάρβον, παρεξηγήσεις, άδικίας και τινας ταραχάς. 'Ο νόμος τής προσφορας και τής ζητήσεως, έν μεγάλας άγοραίς, όπου τό διατιμώμενον είδος εύρίσκεται εις χείρας πολλών, και ή κερδοσκοπία ζητεῖ να εκμεταλλευθῆ των μικροτέρων διακυμάνσεων των τιμών, είναι άσφαλεστέρη έγγυήσις εις πρόληψιν συνενοήσεων, τοῦτο δέ έξασφαλίζει τό κοινόν πλείοτερον πάσης άστυ-

νομικής προνοίας. 'Η επί του προκειμένου έέργεια τής 'Αστυνομίας δύναται να περιορισθῆ εις την έπίβλεψιν τής ακριβοῦς ζυγίσεως και τής άνοθεύτου ποιότητος του άρτου και τοῦτο είναι άρκετή προς τό κοινόν ύπηρεσία. 'Εξετάσαντες έντούτοις τούς λόγους τής άπεργίας ταύτης των ήμετέρων άρτοποιών, έμάθομεν ότι ή εκ μέρους αυτών άποκροσις τής διατιμήσεως των λεπτων 34 και λεπ. 40 στριζεται εις πολλές άντιρρήσεις αιτινες υποβληθείσαι εις είδήμονας εκρίθησαν εύλογοι και λίαν δεδικαιοιογημένοι. 'Η άστυνομία καθήκον έχει να υποβάλῃ αυτάς εις άπαθῆ έλεγχον και άν ώσι τοιαύται ν' άκουσθώσι, διότι ούδεις ύποχρεούται έργαζόμενος να ζημιώται έξω και υπέρ του λαου.

— Τό παρελθόν Σάββατον ήγγέλθη ένταυθα ο έν Κερκύρα έπισυμβάς θάνατος του τέως έν Πάτραις Προξένου τής Αυστρίας Βικτωρος Σβάτγκερ Δε Διρυσταίν, επί δέ τη αναγγελία ταύτη, τά ένταυθα προξενεία επέβησαν ύψώσαντα μεσιςίους τās σημαίας των και έλυπήθησαν οι γνωρίζαντες παρ' ήμίν τόν άνδρα, όστις κατά τό βραχύ τής ένταυθα ύπηρεσίας του έγγνωρίσθη προς πολλούς των ήμετέρων συμπολιτών.

— Περι την μεσημβρίαν τής Τρίτης άπαίσιος φόνος έλαβε χώραν εις την θέσιν Καμίνια τής πόλεως ήμών, όστις έβύθισεν εις άπελπισίαν γηραιάν μητέρα, άδελφούς και αδελφάς. Είς τόν 'Ανδρέαν Χαϊκάλην, νέον είκοσιπενταετή έργαζόμενον εις τό κεραμοποιείον του, προσήλθεν ο έπίσης νεαρός 'Αγ. Χρηστόπουλος ζητών παρ' αυτου είκοσι δραχμάς άς ώφειλεν αυτώ ο πρεσβύτερος άδελφός του πρώτου. 'Ο Χαϊκάλης άπήντησεν ότι δέν έχει να τās πληρώσῃ επί του παρόντος, αλλά τοῦτο θέλει πράξει διά του αντίτιμου των πρώτων πωληθησομένων κεράμων του, τόν προσεκάλεσε μάλιστα να φροντίσῃ και αυτός να εκποιήσῃ εξ αυτών και λάβῃ τό αντίτιμον. Είς ταύτα ο Χρηστόπουλος άπήντησεν ότι θά τόν κλητεύσῃ, εις δέ την παρατήρησιν του Χαϊκάλη, ότι τοῦτο δέν είναι σωστόν, διότι δέν τῷ άρνείται τās είκοσι δραχμάς, και άφου μάλιστα αυτός δέν είναι ύπόχρεως εις την πληρωμήν των, ως μη ών άμειος όφειλέτης του, ο Χρηστόπουλος έσυρε δίκαιον πιστόλιον ο μεθ' έαυτου έφερε και όπερ δις έξεκένωσεν εκ του σύσπεραν τής αυτης ήμέρας άπεβίωσεν έν μέσφ οδονηρών πόνων και των ολοφυρμών τής γηραιας μητρός και των αδελφών του. 'Ο φονεύς έτράπη εις φυγήν και δέν συνελήφθη. 'Εξεθέσαμεν έν πάση λεπτομερείᾳ τό αίτιον του φόνου τούτου, ίνα καταδειχθῆ διά μυριοστήν φοράν, ότι παρ' ήμίν των φόνων τά αίτια δέν είναι ανάλογα τοις άποτελέμασιν αυτών και ότι έκείνα εγκινεται εις την άγριότητα μάλλον των ήθων ήμών. 'Αμφισβήτησις περι είκοσι δραχμών, άς δέν άρνείται ο φονευθείς, άς μάλιστα ύπόσχεται να πληρώσῃ καιτοι όφειλομένας παρὰ του αδελφου του και προς άποφυγήν περιπλοκών, έχει άποτέλεσμα φόνον δεινάς έχοντα τās συνεπειας και διά την οικογένειαν του φονευθέντος και διά τόν φονέα. Και ο φονεύς δέν είναι παλαιός κακοῦργος, δέν είναι άλύτης τις, είναι νέος είκοσιεσσάρων έτων, έργάτης πλήρης ζωής και δραστηριότητος. 'Αν τοῦτο δέν είναι άγριώτης θηριωδών ήθων, είναι πάντως άπόδειξις ότι οι ήθικοι κοινωνικοί δεσμοί έχαλαρώθησαν παρ' ήμίν εις βαθμόν επικίνδυνον. 'Όταν αι ειρηνικώτεροι άμφισβήτησεις, αι παραγόμεναι εξ όλων των σχέσεων του κοινωνικού βίου, λύνονται διά του αίματος, δύναται τις εύλόγως να έρωτησῃ εάν ζώμεν εις συντεταγμένην κοινωνίαν. Τό περιστατικόν τοῦτο δέν είναι μοναδικόν, διά να μη έμπνῆ σοβαράς άνησυχίας περι του βαθμου τής άγριότητος των ήθων του ελληνικού λαου: πρό τινος έν μέσφ τῆ Πρωτευούσης έφρονεθῃ άνθρώπος διά μόνον δύο λεπτά, πρό τινων δέ μηνών άλλος εις έπαρχίαν δι' ένα σήκον, ένταυθα δέ άλλος τις έπυροβολήθη παρ' ανθρώπου προς όν δέν συνεκρούσθη ποσώς, προς όν ούδεμίαν είξο

σχέσιν, ὃν τέλος δὲν ἐγνώριζεν οὐδόλως. Πού θά κατανήτωμεν θαινόντες οὕτω; Θά κατανήσω μεν ἐκεῖ ὅπου ἔννευε ἕκαστος, ἐάν δὲν θεωρηθῇ πρωτίστη κυβερνητικὴ μείριμα, πρωτίστον τῆς ἐκκλησίας καθήκον, κυριώτετος σκοπὸς ὄλων τῶν πολυωνύμων συλλόγων καὶ σωματείων ἀναπόφρευτος ὑποχρέωσις τοῦ δημοσίου τύπου καὶ παντὸς τέλους ἀνθρώπου τοῦ ἀγαθοῦ, ἢ ἐξημέρωσις τῶν ἀγρίων ἡθῶν τοῦ λαοῦ· ἐάν ἀκόμη ἢ ἐπιλοφορία, ἢ διατήρησις ὄλων φρονικῶν δὲν θεωρηθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς φόνος ἢ ἀνίρρασις, καὶ δὲν τιμωρηθῇ ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τὴν ποινὴν τῆς ἀνθρωποκτονίας, ἐάν τέλος πᾶς φόνος δὲν ποιεῖ ἀνάστατον τὴν κοινωνίαν ἐλόκληρον καὶ ἐν δὲν ἐφαρμοσθῇ παρ' αὐτῆς ὁ Ἀύντισιος νόμος εἰς τινὰς ἐνδείκτικὰς περιστάσεις.

— Τὴν αὐτὴν ἡμέραν οἰνοπώλης τις εἰς κεντρικώτατον μέρος τῆς πόλεως μας ἐτραυματίσθη καιρίως διὰ μαχαίρας τὸν Γεώρ. Σωτηρόπουλον.

— Τὴν αὐτὴν ἐπίσης ἡμέραν καραγωγεῖ τις κατεπλάκωσε διὰ τοῦ κάρρου του ἐνταῦθα γραίαν τινὰ καὶ τὴν ἄφησεν ἡμιθανῆ.

— Ὁ κ. Γεράσιμος Κύγκος ἀναχωρῶν δι' Ἀθῆνας μεθύριον δὲν δέχεται ἐπισκέψεις τὴν προσεχῆ Πέμπτην, ἑορτὴν τοῦ ὀνόματός του.

— Τὴν παρελ. Κυριακὴν ἀπεβίωσε πλήρης ἢ μερῶν ὁ συμπολίτης ἡμῶν Δημήτριος Σταμπάδος, ἀρχαῖος ἔμπορος, καὶ τὴν ἐπομένην ἐκηδεύθη μετὰ πολλῶν ἐνδείξεων ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, καὶ τῶν προσηκουσῶν εἰς τὸ πατριωτικὸν ὄφρος σιρατιωτικῶν τιμῶν. Ὁ Δημ. Σταμπάδος διεβίωσε τριάκοντα ἔτη ἐν μέσῳ ἢ μῶν καὶ κατὰ τὸ μακρὸν τοῦτο διάστημα, εἰδείχθη πολίτης χρηστός, ἔμπορος ἐντιμὸς, οἰκογενειάρχης ἐν πᾶσιν ἀμεμπτος, ἐκτίσαστο δ' οὕτω ζῶν ἀμέριστον τὴν ὑπόληψιν τῆς ἡμετέρας κοινωνίας καὶ ἀποθανὼν ἐγκαταλιμπάνει ἐν αὐτῷ μνήμην ἀγαθὴν, ἀξιοζήλον παράδειγμα βίου, υἱοῦ, δὲ καὶ θυγατέρας ἀξιῶς αὐτοῦ καὶ τιμῶντας τὸ ὄνομά του. Ἡ ἡμετέρα ἀγορὰ ἦν ὁ Σταμπάδος ἀπειλεῖ ἐντιμὸν καὶ πρωτεύον μέλος, εἰδείξε τὴν λύπην αὐτῆς ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ κλεισασα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τὰ καταστήματα καὶ ἀθρόα ἀκαλουθήσασα τὴν ἐκφορὰν του, οἱ δὲ πολυάριθμοι ὑπάλληλοι αὐτοῦ, οἱ διαμορφωθέντες πλοῖον του εἰς καλοὺς ἔμπρους, κατέθετον ἐπὶ τῆς σωρῶς του εὐγνωμοσύνης στεφάνους· ὁ ἱεροκλῆς τῆς πόλεως κ. Ἡλίας Βλαχόπουλος δι' ἐπικηδείου λόγου ἐπήνεσε τὴν πολιτείαν του καὶ ἐξῆρε τὰς ἀρετὰς τοῦ βίου αὐτοῦ. Συλλυπούμεθα τὰ τέκνα τοῦ μεταστάντος ἀνδρός, καὶ δημοσιεύομεν κατωτέρω Νεκρολογίαν αὐτοῦ ἀποσταλείσαν ἡμῖν παρὰ φίλου τῆς οἰκογενείας, ὡς ὑστατον φέρον τιμῆς εἰς τὴν μνήμην του, ἧτις εἶη ἀγῆρως.

— Διὰ διαθέκης αὐτοῦ ὁ μακαρίτης Δημήτριος Σταμπάδος ἐκληροδότησε δραχμὰς μὲν τρεῖς χιλιάδας ὑπὲρ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, ἑτέρας δὲ τρεῖς χιλιάδας ὑπὲρ τοῦ ἐνταῦθα ναοῦ τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» πρὸς κατασκευὴν ἐν αὐτῷ ἀργυρᾶς εἰκόνης καὶ ὑπὲρ τῶν παρ' ἡμῖν φιλοφρονικῶν καταστημάτων, Πρωτοκομείου, Νοσοκομείου καὶ Ἐρεσσοκομείου ἀνά δραχμὰς χιλίας εἰς ἕκαστον.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΠΑΔΟΣ,

Τις ἐξ ἡμῶν ἠγνοεῖ τὸν συμπαῖθ καὶ ἐκφραστικὴς φροιογνωμίας, τὸν ζωηρὸν ἐκείνον γέροντα, τὸν ἄφ' ἡμῶν προχθὲς μεταναστάντα Δημ. Σταμπάδον; Τίς θλίπων αὐτὸν, δὲν ἀνωμολόγει ὅτι αἱ ἀτομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀρεταί, δι' ὧν περιβάλλετο, δικαίως ἀντιμεψαν αὐτὸν δι' ὕψους μέχρι ἐσχάτου, εὐτεκνίας, πλοῦτου, λαμπρῆς οἰκογενειακῆς ἀποκαταστάσεως; Οἱ πάντες ἐμακαρίζον τὸν προσβύτην ἐκείνον ἐπ' οἷς ἀγαθοῖς ἢ πρόνοια ἀφθόνως ἐπέδαψίλευεν αὐτῷ καὶ ἐν εἰλικρινεῖ πείθει συνῆδυσαν τὴν κηδεῖαν αὐτοῦ πάντες

ὅσοι εἶχον γνωρίσει ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν ἄνδρα, ἀποδίδοντες οὕτω φέρον τιμῆς εἰς τὰ περιεκομύοντα αὐτὸν σπάνια πλεονεκτήματα.

Ἄλλὰ τίς ἦτο, καὶ πόθεν ἤρχετο;

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον σβέννυται ἡ μεγάλη τοῦ μεγάλου ἀγῶνος γενεά, ἧς τέκνον ἐτύγχανε ὁ Δημ. Σταμπάδος. Πατρῴκιον εἶτι κατὰ τὴν ἡρωικὴν ἐξέδον τῆς φρουρᾶς Μεσολογγίου συνελθὼν αἰχμάλωτος, καὶ ἀπήχθη εἰς Αἴγυπτον, ὅπου ὑπέστη τὰ πάνθ' αὐτα. Μετὰ δὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν ἐπανελθὼν εἰς Μεσολογγίον, ἀνευ πόρων, ἐν μέσῳ ἐρημιῶν καὶ κἀστραφῆς, δὲν ἀπεθαρρύνθη ἀλλ' ἐξ ἐλαχίστων ὀρηκθῆς, τάχιστα ἐμπορικῶς προήχθη. Βίς ὀρίζοντα ὄμως στενὴν δὲν ἠδύνατο νὰ περιορισθῇ τὸ ἐπιχειρηματικὸν αὐτοῦ πνεῦμα. Νουὺς φύσει ἐμπορικὸς, διάνοια ὀργῶτα εἰς πρόοδον μετέφερε τὸ κέντρον τῆς ἐνεργείας εἰς ἐρίζοντα εὐρύτερον, καὶ πρὸ τριακοντίας ἤδη ἀπεκτέστη ἐν Πάτραις.

Ἐνταῦθα ἐξεταζόμενος ὁ ἄνθρωπος, παρουσιάζει τύπον ὄλων ἐξαιρετικῶν. Ὡς ἔμπορος χαράσσει νέαν ἐποχὴν εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ κατορθοῖ ἐντὸς βραχέως διαστήματος νὰ γίνῃ γνωστὸς εἰς τε τὰ σέφατα τοῦ νομοῦ καὶ πάντων τῶν μερῶν, μεθ' ὧν αἱ Πάτραι συναλλάσσονται. Δραστήριος, ἀκάματος, συμπαθὴς, ἐροήτους τοῦς προσερχομένους. Ἐπὶ ἐξήκοντα ἔτην σχεδὸν ἐμπορευόμενος, ὑπῆρξεν ἀείποτε τὸ παράδειγμα τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπροσέπειας. Ἐχὼν σύμβολον τὸ «πάντοτε ἐμπρός» κατὰ μυρίων δυσχερειῶν παλαιῶν, καὶ νηκτικῆς ἐξελθῶν, ἠτύχησε νὰ ἴδῃ ἐαυτὸν ἀρχηγὸν οἴκου περιφανῆ θέσιν κατέχοντος ἐν Πάτραις. Ὡς οἰκογενειάρχης ἠτύχησε νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ ὡς οἶον τε ἐπιζήλωας, καὶ σήμερον ὁ οἶκος Σταμπάδου μετὰ τῶν κλάδων αὐτοῦ δικαίως θεωρεῖται ὡς ἐκ τῶν πρώτων κοινωνικῶν παραγόντων. Ὡς μέλος δὲ κοινωνικῶν, οὐδενὸς ὑστέρει ὡς πρὸς τὴν γενναιοῦτητα καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ κοινῶ καλοῦ μερίμναν. Καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ ἀθραμιαῖος, καὶ ἡ ἀτομικότης αὐτοῦ πατριαρχική. Καίτοι δὲ ὑπὸ πάντων ἀνωμολογεῖτο τοῦ ἀνδρός τὸ φιλόφρονον, τὰς ψυχικὰς αὐτοῦ διαθέσεις ὡς ἀριστα οἰκονόμει ἢ διαθήκη αὐτοῦ, ἐν ἧ διαλάμπουσι τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα, ἅτινα ἐπιβάλλουσιν εὐχαρίστως εἰς πάντας νὰ διαφυλάττωσιν ἀγῆρω τὴν μνήμην ἀνδρός τόσο σεβαστοῦ.

Κόρις Συντάκτα.

Καίτοι πληρῶνω πρὸς τὸν Δῆμον ἐν δράμιον ὄδατος διὰ τὴν οἰκικὴν μου χρῆσιν, ἐν τούτοις οὐδὲ σταγόνας ἀπολαμβάνω, διότι ἅπαν τὸ ὕδωρ τοῦ δημοτικῶ σωλήνος τὸ λαμβάνει ὁ μέγας ιδιωτικὸς σωλὴν τῶν πέντε νεοδημητικῶν οἰκιῶν τοῦ γειτονίῳ μου κ. Γω. Βαριόπουλου, πρὸς ὃν δὲν γνωρίζω ἂν νομίμως ἐπιτρέπη τὸ τοιοῦτον, ἀφοῦ καὶ οὕτω ἐν δράμιον ὄδατος πληρῶναι καὶ διὰ τὰς πέντε οἰκίας του, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16116 Συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Πατρῶν Νικ. Πατροπούλου (μὴ εἶπη δὲ ὅτι πληρῶναι τέσσαρα, διότι τὰ τρία ἀναφέρονται εἰς τέσσαρας ἄλλας οἰκίας τοῦ ἀλλαχοῦ κειμένης.)

Ἄν ἐγὼ ἀπελάμβανον τοῦ πληρῶνομένου δραμίου ὄδατος, οὐδόλως θά παρεπονόμην διὰ τὸ κ. Βαριόπουλος εἶχε διαάδα ἐλόκληρον, διότι τοῦτο εἶναι δικαίωμα τοῦ Δήμου νὰ τὸ ἐλέγξῃ, ἐγὼ δὲ δὲν ἔχω τὴν ἐλαφρότητα νὰ πιστεύω ὅτι εἰμαι εἰς θέσιν νὰ διορθώσω τὸ πανταχόθεν κλεπτόμε Γωμέϊο.

Τὴν κατάστασιν ταύτην κατέστησα γνωστὴν ἐν πρώτοις τῷ κ. Βαριόπουλῳ. Ἄλλ' ὁ μὲν κ. Βαριόπουλος δικαίως μειδιᾷ ἀπολαμβάνων παρὰ νόμου τετρακοσίων δραμίων ὄδατος καὶ φιλικώτατα ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἤδη με παρηγορεῖ ὅτι θά διορθώσῃ τὰ πράγματα ἐν τῷ μέλλοντι, ἐννοῶν πιθανῶς με τοῦτο τὴν μέλλουσαν ζωὴν.

Ἄλλὰ δὲν παρεπονόμην διὰ τὸν κ. Βαριόπουλον, γνωρίζοντα κατὰ τὸ λέγειν του νὰ κάμῃ τὴν δουλειά του. Ἄλλὰ θά μ' ἐρωτήσατε διὰ τὴν δὲν ἀνεφέρθη πρὸς τοῦς ἀρμοδίους; Ὅχι ἀπαξ, ἀλλ' ἕκατοντάκις παρεπονίθη ζητῶν θεραπείαν ἀπὸ τὸν κ. Δήμαρχον ἀλλὰ φωνὴ βοῶντος κτλ. Πλειστάκις δ' ἐπίσης ἀνεφέρθη καὶ πρὸς τὸν κ. Νομάρχην καὶ αἴτησιν θεραπείας ἐπέδωκα αὐτῷ διὰ δικαστικῶ κλητῆρος, ἀλλὰ καὶ ταῦτα εἰς μάτην. Πάντε ἐγγράφα μοὶ εἶπον ὅτι ἀπηύθυνεν ἢ Νομαρχία περὶ τούτου πρὸς τὸν Δήμαρχον, ἀλλ' ἀποτέλεσμα; Μηδέν, ἀπολύτως μηδέν.

Τὶ συμβαίνει; Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω τὰ ἀκατανόητα ταῦτα πράγματα.

Ἄν μοι λέγητε λοιπὸν σεῖς οἱ ἀδικούμενοι εἶναι ἐντελῶς ἄσπολοι ἐν τῇ πολιτείᾳ, καὶ δὲν ὑπάρχει τρόπος ὅπως ἀκουσθῇ ἢ φωνὴ αὐτῶν; Ἐγὼ καὶ τοὶ ἀηδίασα καὶ ἀπέκαμα, θά ἐπιμείνω μέχρι τέλους, διὰ νὰ πεισθῶ ἕως τοῦ δύναται νὰ φθάσῃ ἢ κατάστασις αὕτη.

Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον σας ἐτοιμάσατέ μοι παρακαλῶ πλειότερον χωρὸν.

Μετὰ πολλῆς ὑπολήψεως κτλ.

ΓΙΑΝΝΙΚΟΣ ΣΤΕΡΙΩΤΗΣ

— Ὁ ἱεροκλῆς κ. Ἡλίας Βλαχόπουλος δμῖλησῃ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν ἐν τῷ ἐνταῦθα ἱερῷ ναῷ τῆς Παντανάσσης.

ΧΥΜΙΚΟΝ ΛΙΠΑΣΜΑ

σταφιδαμπέλων καὶ ἀμπέλων.

Τὸ χυμικὸν λίπασμα ὅπερ ἐγένετο γνωστὸν ἐνταῦθα ἐκ προηγουμένων ἐτῶν, εἰσαγόμενον ἀποκλειστικῶς παρὰ τοῦ κ. Ηρ. Τζούκολη, τέως Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πάτραις Ἀεριοφωτος καὶ προσερχόμενον ἐκ τοῦ ἐν Μιλάνῳ μεγάλου ἐργοστασίου «Χυμικῶν προϊόντων» τοῦ κ. Α. Φόγγελ καὶ Στ. ἔφθασεν ἐνταῦθα καὶ πωλεῖται εἰς μικρὰς καὶ μεγάλας ποσότητας.

Γίνεται δὴλον προσέτι ὅτι οἱ θέλοντες ἐκ τῶν κτηματιῶν νὰ ἔχωσι χυμικὸν λίπασμα κατάλληλον εἰδικῶς δι' ὄρισμένον κτήμα καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλείποντων συστατικῶν ὄρισμένου ἐδάφους, δύνανται νὰ ἔχωσι τοιοῦτον ἀποστέλλοντες εἰς τὸ ἄνω ἐργοστάσιον, διὰ τοῦ κ. Τζούκολη, ποσότητα τινὰ χύματος τοῦ πρὸς λίπανσιν ἀγροῦ, πρὸς ἀνάλυσιν, ἀλλ' ἐντοιαύτῃ περιπτώσει ἡ παραγγελία δὲν δύναται ἢ ἀνελελάσσων τῶν 50 σάκκων.

Γίνεται προσέτι δὴλον ὅτι οἱ θέλοντες ἐκ τῶν κτηματιῶν διὰ τοῦ χυμικοῦ λιπάσματος νὰ παραξῶσι καρποὺς προσομοίους ἄλλων ἀγρῶν, ἢ μερῶν δύνανται ν' ἀποστείλωσι ποσότητα τινὰ χύματος ἐκ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου ἀγροῦ χωριστὰ καὶ νὰ ἔχωσι τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς λίπασμα, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ παραγγελία τῶν δεῖ πρέπει νὰ ἦνε ἐλάσσων τῶν 100 σάκκων.

Δι' παραγγελίας πρέπει νὰ δοθῶσιν ἐγκαίρως, ἵνα παρασκευασθῇ τὸ λίπασμα καὶ φθάσῃ ἐνταῦθα ἐν καιρῷ καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς λυπάνσεως τῶν κτημάτων.

Πληρέστεραι πληροφορίες παρὰ τῷ κ. Ηρ. Τζούκολη, οἰκία κ. Κλ. Παπαθεοδώρου.

Εἰς τὸ

ΑΔΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

Κ. ΖΙΧΟΥ

(πλησίον παρτοπωλείου ἀδελφ. Καραμάνου)

Εὐρίσκονται τὰ ἀριστα καὶ καθαρῶτατα λουκάνικα ὄλων νέας κατασκευῆς, χοιρμερὶ ποιότητος πρώτης, μορταδέλα καὶ μπερζόλες χοιρινῆς· ἐπίσης δὲ ζύγκι λυμένον καὶ δεδοκιμασμένον ὑπὸ οἰκοκυρῶν καὶ τῶν καλλητέρων ξενοδόχων ὡς γλυκύτερον τοῦ καθαρῶτάτου βουτύρου — δέχεται ὁ τεχνίτης Ζίχος καὶ παραγγελίας ἐξ οἰκογενειῶν πρὸς κατασκευὴν παντὸς εἴδους τῆς τέχνης του.